

Formandens beretning 2025

Kære medlemmer

Da jeg for et år siden indledte min beretning, var det med en vis nervøsitet for, hvad fremtiden skulle bringe. En nervøsitet, der skulle vise sig at være mere end velbegrunderet. Reformsporet er nu blevet mere tydeligt, epX-ekspertgruppens arbejde er rykket nærmere sin deadline, en ny karakterskala har set dagens lys, det nye stX-ekspertudvalg skal snart nedsættes, og lige om lidt, når vi når de kolde måneder, skal man i gang med de politiske forhandlinger om den kommende gymnasiereform. Vi står midt i en virkelighed, hvor forandringerne ikke længere blot truer i horisonten, men stille og roligt er ved at tage form omkring os.

Derfor indleder jeg årets beretning med en blanding af bekymring, realisme og faglig stolthed. For selv om meget fortsat er uklart, ved jeg, at vores faglighed, vores fællesskab og vores blik for nuancer bliver afgørende i den tid, vi går ind i. Jeg vil ikke sige, at engelskfaget er i krise – men det står uden tvivl i et vadedsted, hvor noget peger i en positiv retning, mens andet giver anledning til reel bekymring. Hvad det konkret er, vil jeg prøve at udfolde i denne beretning.

Den kommende epX-uddannelse

En af grundene til, at jeg ser engelskfaget stå i et vadedsted, er den kommende epX-uddannelse. Siden ekspertgruppens arbejde begyndte, har vi hele tiden understreget nødvendigheden af at fastholde et solidt B-niveau i engelsk – ikke mindst med erfaringerne fra hf for øje. Vi mener ikke, at det obligatoriske C-niveau skal være endestation for epX-eleverne. De skal kunne løfte det først til B-niveau og, for dem der ønsker universitetsadgang, videre til A-niveau. Samtidig har vi gjort det klart, at vi mener, undervisningen bør varetages af universitetsuddannede engelsklærere. EpX-uddannelsen er tænkt som praksisfaglig, og netop derfor mener vi, at det kræver et stærkt fagligt fundament. Vores holdning er, at jo mere kreativt, innovativt og praksisorienteret et fag er, desto større krav stilles der til lærerens faglige overblik og pædagogiske dømmekraft. Hvis epX'en skal være en reel og troværdig vej ind i professionsuddannelserne – og her tænker jeg særligt på læreruddannelsen i en tid, hvor grundskolens engelskfag er blevet beskåret – skal fagligheden stå centralt. Gennemtænkte og bæredygtige forløb skabes ikke af lærere, der blot er én side foran eleverne.

Det politiske arbejde

Heldigvis står vi ikke alene med denne bekymring. Jeg har i Christian Smith, formand for Tysklærerforeningen for Gymnasiet og HF, fundet en stærk og politisk samarbejdspartner, og sammen har vi arbejdet målrettet for at sætte sprog og faglighed på dagsordenen. Vi har blandt andet mødtes med et medlem af epX-ekspertgruppen samt uddannelseskonsulenter fra Dansk Industri og Dansk Erhverv. Derudover har vi haft kontakt til alle uddannelsesordførerne i Folketinget, fået vores spørgsmål rejst i Børne- og Undervisningsudvalget og bidraget med

debatindlæg i både *Berlingske* og *Uddannelsesmonitor*. Vores hovedbudskab har været klart: Der skal være mere sprog på epk'en, engelsk må ikke reduceres til C-niveau alene, og undervisningen skal varetages af universitetsuddannede lærere.

Om arbejdet har båret frugt, må tiden vise. Men den kommende gymnasiale enkeltfagsuddannelse giver en vis optimisme: Her fastholdes engelsk på B-niveau, og der åbnes mulighed for et fremmedsprog på C-niveau. Et lille, men vigtigt tegn på, at sprogene stadig bliver taget alvorligt.

Stx-reformen

Om stx-reformen ved vi endnu ikke meget, men noget tyder desværre på, at engelsk får mindre plads. Som i meget mindre plads. Studieretningen engelsk/samfundsfag har i flere år været udsat for megen kritik – den er ligefrem blevet kaldt "slacker-linjen" – og den bliver næsten med sikkerhed afskaffet i den nye struktur. Det vil være et markant tab for faget. Samtidig peger de politiske udmeldinger på, at det primært er fortsætterfremmedsprogene, man ønsker at styrke. At det så netop er engelsk, der har mistet flest elever siden reformen i 2017, bliver tilsyneladende betragtet som en detalje. I 2017 havde næsten 18.000 elever engelsk på A-niveau; i dag er tallet omkring 12.500. Det er et dramatisk fald, som ingen andre sprogfag kommer i nærheden af. Og det er dybt foruroligende.

Det er en udvikling, vi bliver nødt til at adressere tydeligt i den kommende reformproces. For nedgangen mærkes ikke kun i gymnasiet – den slår også igennem på universiteterne og på læreruddannelserne, hvor engelsk heller ikke længere er et populært eller attraktivt valg. Det er et faresignal for både faget, uddannelsessystemet og den bredere uddannelsespolitiske forståelse af sprogs betydning.

Hvad er engelskfaget?

Dette bringer mig tilbage til det vadedsted, som engelskfaget i mine øjne står midt i. Vi er under pres – ikke kun politisk, men også kulturelt. Forestillingen om, at engelsk blot er et "redskabsfag, man automatisk kan", trives stadig, og det gør det vanskeligere at fastholde både status og tilslutning. Faget opleves ikke længere som et naturligt, attraktivt valg, og det bør vække eftertanke. Noget må ændres. Men hvad – og hvordan?

Det er ikke kun et spørgsmål om timetal og niveauer, men om fagets identitet. Hvordan bevarer vi relevansen i et fag, der historisk hviler på sprogområder knyttet til (post)koloniale strukturer, som man med rette kan stille kritiske spørgsmål til? Og hvordan overbeviser vi om, at engelskfaget ikke er overflødigt i en tid, hvor AI kan producere tekst – men hvor kulturforståelse, dømmekraft, kritisk analyse og sproglig bevidsthed til gengæld bliver endnu vigtigere?

Hvis vi skal lykkes, skal vi turde nytænke faget uden at opgive dets kerne.

Vi skal kunne argumentere klart for, hvorfor engelsk er vigtigt – ikke af tradition, men af relevans. Og vi skal insistere på, at netop i en verden præget af globale magtforskydninger, digitalisering og identitetspolitiske diskussioner er der brug for lærere, der kan perspektivere, analysere, forbinde og oversætte. Det er her, vores faglighed viser sin styrke.

Dialogen skal gerne begynde nu – og evt. over middagen i aften! Hvad er engelskfagets identitet egentlig?

Den reducerede kontakt til fagkonsulenterne

Med andre ord har det politiske arbejde fyldt ualmindeligt meget i år. Den største udfordring opstod, da STUK meddelte, at deres betydelige besparelser ville føre til en omstrukturering af kontakten til fagkonsulenterne. Jeg havde hørt rygter på foreningsvandrørene om ændringer, men beskeden kom alligevel pludseligt – på vej til aftensmad på vores bestyrelsesseminar, mens resten af selskabet navigerede gennem Dublins gader. Jeg fulgte blindt efter, mens jeg var i et telefonisk krisemøde og blev opdateret på situationen.

Herefter gik det stærkt. Da STUK offentliggjorde nyheden i et nyhedsbrev, som tilmed kun blev sendt til skolernes ledelser, reagerede vi omgående og sendte et bekymringsbrev fra foreningen. Ugen efter fik jeg sammen med Christian fra Tysklærerforeningen skrevet et debatindlæg i *Uddannelsesmonitor*, og kort tid efter samlede vi en bred kreds af faglige foreninger, som stod sammen om et fælles bekymringsbrev til STUK. Hele 33 foreninger stod som medunderskrivere. For to uger siden deltog vi i et dialogmøde hos STUK – en konstruktiv og vigtig samtale. Vi ser frem til at skulle mødes med STUK igen.

Fagdidaktik

Men året har ikke kun stået i reformernes og STUKs tegn. Vi har også haft andre vigtige dagsordener. I mere end 25 år har vi besøgt kandidaterne på fagdidaktik og rundet dagen af med en tiltrængt gin & tonic. Det besøg forsvandt pludseligt fra programmet, da den nye studieordning reducerede fagdidaktik til ét kursusdøgn og en halv dag på Teams. Efter en god (og måske en lidt skrap) dialog fra min side samt et passende Mr. Darcy-citat – “my good opinion once lost is lost forever” – lykkedes det os at få pladsen tilbage. Stor tak til fagkonsulenterne Pia Rørkær Sigh og Karina Vingtoft for at give os plads igen. Besøget gav endda flere nye medlemmer.

Samarbejde med lex.dk og universiteterne

Vi har også indledt et samarbejde med lex.dk, hvor vi hjælper dem med at blive mere “gymnasievenlige”, og vi arbejder videre med projektet på vores vintermøde. Det er også derfor, man kan finde deres merchandise nede i bunden af lokalet.

Vores outreach-arbejde har udviklet sig markant. Brian Egede-Pedersens format “Spørg en

gymnasielærer” er blevet en stor succes, særligt på Københavns Universitet. Det, der begyndte som et lille oplæg, er nu et fast samarbejde med GL på humanioras karrieredag, hvor et fyldt auditorium igen i år tog imod os.

Engelsklærerforeningen er fortsat aktiv i Gymnasierådet på Institut for Engelsk, Germansk og Romansk på KU og i Aftagerpanelet på Aarhus Universitet, hvor vi bidrager til drøftelser om studieordninger og veje ind i gymnasielærerprofessionen. Vores internationale netværk vokser også, og vi vil oprette et kartotek over yngre forskere, som skoler kan invitere til virtuelle oplæg eller Q&A-sessioner på studieture i stil med vores skolebaserede kurser.

Pædagogisk samarbejdsudvalg og Creative Writing

Derudover sidder vi i forretningsudvalget i Pædagogisk Samarbejdsudvalg, hvor vi mødes med andre faglige foreninger, og vi har traditionen tro afholdt vores Creative Writing-konkurrence – et arbejde, vi er glade for, at Trine Bierregaard og Leslie Crislip Nielsen fortsat løfter.

Kurser

Også kursusaktiviteten har været høj. I det forgangne år holdt vi 17 skolebaserede kurser i foråret og 9 i efteråret. Der har især været stor interesse for didaktiske kurser – AI, gruppedidaktik og “ud på gulvet” – og tematisk har Taylor Swift og Australien været populære.

Der kommer løbende ønsker til 2026, så vi opfordrer til, at faggrupperne kigger udbuddet igennem på hjemmesiden og fortsat sender idéer og forslag til oplægsholdere. Man kan også fortsat komme til York på et DIY-kursus, og nu forsøger vi os også med et slags DIY-kursus til Canada.

Kom på bedømmelseskursus

Vi vil også gerne slå et slag for vores bedømmelseskurser, som afholdes af medlemmer af opgavekommissionen. De er både nyttige i hverdagen og en god forberedelse til censorarbejdet. Hvis der kommer ændringer i de skriftlige eksamensopgaver, udbyder vi i samarbejde med fagkonsulenten kurser om disse.

Dertil bakker vi op om en række eksterne initiativer: Decembermødet (aka Chokoladeturset) i Hasseris 2025 med temaet “Last Stop Britain” samt SDU’s fagdidaktikforløb for erfarne lektorer i februar 2026. Begge er relevante for fagets kulturområder.

Vi har i alt afholdt fem bestyrelsesmøder, hvoraf to har været virtuelle.

Anglo Files

Anglo Files har vanen tro udgivet fire numre. Temaerne har været “British Immersion”, “War”, “Eksamen og tv-serier” samt “Speculative Fiction”. Vi takker som sædvanlig alle, der har bidraget, og opfordrer også til, at man fortsat indsender bidrag, idéer og feedback til redaktionen.

Efter mange, mange år i redaktionen valgte Eva Høeg at stoppe i starten af dette nye år. Ny mand i redaktionen er Anders Aaboe fra Nyborg Gymnasium, som deltagerne på årskurset får lov at stifte bekendtskab med i morgen, når han skal holde sit oplæg "A Kind of Magic".

Samarbejde med Erhvervsgymnasiernes Engelsklærerforening

Nu hvor jeg nærmer mig slutningen af denne beretning, vil jeg også gerne knytte et par kommentarer til vores nye samarbejde med Erhvervsgymnasiernes Engelsklærerforening. Samarbejdet opstod i kølvandet på *epx*-reformen, hvor det hurtigt stod klart, at vi ville stå stærkere, hvis vi samlede kræfterne. Allerede da reformudspillet blev offentliggjort, drøftede vi i bestyrelsen, om tiden var moden til et tættere samarbejde.

Det forgangne år har derfor været brugt på møder og dialog med Erhvervsgymnasiernes Engelsklærerforening, og på en ualmindelig smuk sommerdag i Middelfart fik vi udarbejdet et fælles forståelsespapir. Her formulerede vi vores fælles syn på *epx*-uddannelsen og forpligtede os til at undersøge mulighederne for en egentlig fusion. Første skridt på vejen er, at vores respektive medlemskredse skal tage stilling hertil på generalforsamlingerne, som holdes i dag.

Engelskfaget i et vadested

Afslutningsvis står vi tilbage med et år, der har krævet mere politisk årvågenhed og mere faglig argumentation end tidligere. Engelskfaget befinder sig stadig i et vadested, men vi har vist, at vi ikke står passivt og ser til. Derfor skal der også lyde en stor tak til bestyrelsen, som arbejder hårdt for at få tingene til at fungere. Der er mange ting, der skal tages beslutninger om, og tit skal det gå lidt hurtigt.

Jeg er glad for, at de er så skarpe og ikke mindst hurtige til at kommentere og støtte op, når jeg fx har været afsted i foreningens medfør, og jeg skal have vejret vinden om, hvad vi skal gå videre med, og hvad vi skal føre til bunke.

Om lidt skal vi have valgt ny bestyrelse, og her skal vi tage afsked med Pernille Holm, som nu vælger at bruge al sin tid på *Anglo Files*. Tusind tak for dit arbejde i bestyrelsen, og tusind tak for dit flotte arbejde med bladet. Det er vi glade for, at du fortsætter med. Spørgsmålet er så nu, hvem der skal planlægge vores måltider på vores bestyrelsesseminarer. Kan vi finde ud af det selv? Vi har som forening markeret os mere tydeligt, samarbejdet bredere end tidligere og insisteret på, at faglighed og kvalitet skal være styrende – uanset reformtempo og politiske dagsordener. Det kommende år bliver ikke mindre udfordrende, men jeg er overbevist om, at vi med vores fælles indsats, vores stærke faglige fundament, vores gode og interesserede medlemmer og vores nye mulige samarbejdspartner står væsentligt bedre rustet til at forme den fremtid, der venter os.

Tak for ordet!